FAXE KOMMUNE
Center for Sundhed & Pleje

Frederiksgade 9 – 4690 Haslev

Telefon 56 20 30 00
Telefax 56 20 30 01
www.faxekommune.dk

Titel:	**Procedure til håndtering af seksualitet i plejen.**
Gældende for:	Alt Personale i Center for sundhed og pleje
Ansvarlig:	Lederne for Center for sundhed og pleje
Målgruppe:	Personalet ansat i Center for sundhed og pleje
Formål:	At sikre at beboernes grundlæggende behov for nære relationer, kontakt, varme, intimitet og seksualitet bliver tilgodeset. At forebygge konflikter og overgreb, der relaterer sig til beboernes seksualitet.
Begreber:	***Seksualitet*** *Seksuel sundhed kan ikke defineres, forstås eller gøres operationel uden en bred overvejelse af seksualitet, som ligger til grund for vigtige adfærd og resultater relateret til seksuel sundhed. Arbejdsdefinitionen for seksualitet er:* *"... et centralt aspekt ved at være menneske i hele livet omfatter sex, kønsidentiteter og roller, seksuel orientering, erotik, fornøjelse, intimitet og reproduktion. Seksualitet er oplevet og udtrykt i tanker, fantasier, ønsker, overbevisninger, holdninger, værdier, adfærd, praksis, roller og relationer. Mens seksualitet kan omfatte alle disse dimensioner, er ikke alle dem altid erfarne eller udtrykte. Seksualitet påvirkes af samspillet mellem biologiske, psykologiske, sociale, økonomiske, politiske, kulturelle, juridiske, historiske, religiøse og åndelige faktorer. " (WHO, 2006a)*
Beskrivelse af opgaven: Fremme af seksuel sundhed på centret Fremme af individuel seksuel sundhed	• Personalet har en åben dialog om håndtering af seksualitet i relation til beboernes trivsel og velvære • Personalet skal være opmærksom på beboernes behov for nære relationer. • Personalet skal give plads til at den enkeltes seksualitet. Personalet skal være særligt opmærksom ift. deres adgang til borgerens private bolig, om beklædning eller bleer hindrer udfoldelse af borgerens seksualitet og lignende. • Der skal altid reageres på signaler, der tyder på udækkede seksuelle behov eller behov for at drøfte spørgsmål omkring seksualitet. For forslag til hvordan personalet kan tage initiativ til en personlig samtale, se slutnote[i] • Hvis borgeren ønsker en samtale omkring seksualitet må anmodningen ikke afvises, men der kan henvises til kollega. Personalegruppen aftaler internt, hvem som kan varetage opgaven. • Opgaven skal altid løses diskret og med respekt for borgerens integritet og værdighed.

	• Ved en samtale om seksualitet, bør personalet oplyse borgeren om, at de har tavshedspligt og at samtaler og hjælp til seksualitet er fortrolige. • Pårørende kan ikke inddrages uden tilladelse fra borgeren, medmindre der foreligger personligt værgemål. • Skal borger have hjælp i forhold til sin seksualitet startes med den mindst indgribende foranstaltning. Jævnfør inspirationskataloget: *Erotiske hjælpemidler til borgere indenfor plejen.* Den finder du på u-drevet under plejeområdet /Seksuel sundhed. • Personalet kan give borgeren den nødvendig hjælp før en partner kommer ift. at føle sig attraktiv (fx sætte hår, bad, rent sengetøj) • Personalet kan give den nødvendige hjælp til lejring og til klargøring og rengøring af erotiske hjælpemidler. • Personalet kan hjælpe borgeren med at finde et telefonnummer eller hjemmeside til en prostitueret. Anmodningen skal komme fra borgeren selv – borgeren skal selv være i stand til at give udtryk for et behov. Ønsker en borger kontakt til en prostitueret og har behov for hjælp til denne kontakt, skal anmodningen om hjælp altid drøftes med distriktsleder/centerleder. Plejepersonalet kan hjælpe en borger med at finde telefonnumre eller hjemmeside til en prostitueret – borgeren skal selv være i stand til at vælge den prostituerede han/hun ønsker kontakt til. Plejepersonalet kan hjælpe en borger med kontakt – f.eks. indtaste telefonnummer, men borgeren må selv være i stand til at lave en aftale, personalet kan dog hjælpe med at give den korrekte adresse. Plejepersonale kan være borgeren behjælpelig med optælling af kontant beløb ect. Borgeren afregner selv med den prostituerede. **Plejepersonalet kan ikke:** Være til stede i boligen og/eller yde fysisk støtte under den seksuelle ydelse. Deltage i onani eller samleje.		
Handle på overgreb	• Der skal altid reageres på overgreb eller tegn og signaler på overgreb, hvad enten det er mellem borgere, eller mellem borger og personale. Personalet informerer lederen om observationerne og det aftales, hvordan der skal handles og dokumenteres.		
Mere info	For yderligere informationer henvises til Seksuel politik for Pleje og Omsorgsområdet.		
Dato:	Revideret 3. april 2019 af Anni Petersen Rikke Kugelmann, Marion Jensen, Susanne Helt	**Revideres:**	April 2021

[i] Forslag til hvorledes personalet kan tage initiativ til en personlig samtale om seksuel sundhed:

- Jeg ved jo, at du blev enke for 2 år siden. Hvis du har lyst, vil jeg gerne tale med dig om, hvad du savner mest ved samværet med din mand?

- Nogle ældre oplever det som et savn, at de ikke har så meget fysisk kontakt med andre længere. Hvis du har lyst, kan vi tale om, hvordan er det for dig?
- Jeg ved, at den sygdom du har, hos nogle patienter kan forstyrre seksualiteten. Hvis du har oplevet forandringer, vil jeg gerne tale med dig om dem, hvis du har lyst.